

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

3. ünite

KAZANIM TESTİ

Anadolu İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri

HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA

64 soru

SINIF 11

Ankara, 2022

1.
- İki bölümden oluşur.
- Sözlükte "bir topluluk karşısında yapılan etkileyici konuşma" anlamına gelir.
- Cuma günü farz namazdan önce bayram günlerinde ise bayram namazından sonra okunur.

Bu açıklamalar aşağıdaki kavramlardan hangisine aittir?

A) Vaaz
B) Hutbe
C) Sohbet
D) İrşat
E) Tebliğ

2.
- Sözlükte bir topluluk karşısında yapılan etkileyici konuşmayı ifade eder.
- Özellikle cuma ve bayram namazlarında yapılan nasihat içerikli konuşmayı yapan kimsedir.
- Ülkemizde cuma ve bayram günlerinde hutbe okuyup namaz kıldıran din görevlisini ifade eder.
- Hatibin hutbe okurken çıktığı basamaklı mimari yapıya denir.
- İmamın cemaate namaz kıldırırken durduğu yere denir.

Yukarıda tanımları verilen kavramların sıralanışı hangi seçenekte doğru bir şekilde verilmiştir?

A) Hatip - Hutbe - Minber – Mihrab -İmam hatip
B) İmam hatip – Hutbe – Hatip – Mihrab - Minber
C) Hutbe – Hatip - İmam hatip – Minber - Mihrab
D) Hutbe – Hatip - İmam hatip – Mihrab - Minber
E) İmam hatip – Minber – Hatip – Mihrab - Hutbe

3. Hitabet ve Mesleki Uygulama dersinde işleyecekleri konuya çalışan Fatih konuyla ilgili kavramları Dinî Kavramlar Sözlüğü'nden araştırmıştır. Araştırmasında; "bir topluluk karşısında yapılan etkileyici konuşma, özellikle cuma ve bayram namazlarında yapılan nasihat içerikli konuşma" gibi bilgileri bulmuştur.

Yukarıdaki verilen bilgilere göre Fatih hangi kavramı araştırmıştır?

A) Hitabet
B) Vaaz
C) Sohbet
D) Hutbe
E) Seminer

4. I. Hutbe, iki bölümden oluşmaktadır. II. Bu bölümler arasında kısa süreli bir oturuş bulunmaktadır. III. Birinci bölümde Allah'a hamd edilir, kelime-i şehadet getirilir ve Peygamberimize (s.a.v.) salât ve selam okunur. IV. Salat ve selamdan sonra nasihat ve öğüt içerikli kısa bir konuşma yapılır. V. İkinci hutbede ise Allah'a (c.c.) hamd, Peygamberimize (s.a.v.) salât ve selam ile müminlere dua yer alır. VI. Ramazan ve Kurban bayramı hutbeleri Cuma hutbesi gibi namazdan sonra okunur. VII. Bayram hutbelerine Cuma hutbesinden farklı olarak tekbir getirilerek başlanır.

Hutbe ile ilgili bu paragrafta hangi cümlelerde <u>yanlış</u> bilgi verilmiştir?

A) Yalnız II
B) Yalnız VI
C) II ve VI
D) III, V ve VI
E) III, VI ve VII

5. Hz. Peygamber'in (s.a.v.) gerek cuma günleri gerekse diğer zamanlarda yaptığı konuşmaların, doğrudan dinî ya da içinde bulunulan şartlara göre açıklama ve bilgilendirilmeye ihtiyaç duyulan bir konuyla ilgili olduğu görülmektedir. Bu durumda hutbenin amacı, bir ibadet anlayışı ve formatı içerisinde öğüt vermektir. Öğüdün amacına ulaşabilmesi ve iletişimin gerçekleşebilmesi için olmazsa olmaz şart ise dildir. Dilin, hitap edilen toplumun dili olmasının yanında, ifadelerin açık, sade ve anlaşılabilir olması gerekirken, kimsenin anlamayacağı farklı bir lisanla hutbenin yerine getirilmesi, iletişimin ortadan kalkmasına neden olmakta, böylece beklenen fayda ve amaç gerçekleşememektedir. Başka bir ifadeyle böyle bir hutbe cemaatin hem dinî, hem de sosyal açıdan eğitilmesi konusunda bir fayda sağlamayacaktır.

Bu paragraftan hutbe ve hatiplikle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Cümleler düzgün olmalı, anlatım bozukluğu olan uzun cümleler yerine doğru, kısa cümleler kurulmalıdır.
B) Konuşmada jest ve mimiklerden; sözün ve fikrin ahengine uygun bir şekilde ölçülü ve bilinçli olarak yararlanılmalıdır.
C) Söylenen söz, fikri açık ve net ifade edebilmeli, cemaatin kolaylıkla anlayacağı bir dilde hutbe irat edilmelidir.
D) Hutbede işlenecek konu mekâna ve duruma uygun olmalı; bir ibadet anlayışı ve titizliğinde sunulmalıdır.
E) Hutbenin içeriği dinî konularda olduğu kadar sosyal konularda da toplumu bilinçlendirecek nitelikte olmalıdır.

6. **Öğrenci**: ----

Öğretmen: Özellikle cuma ve bayram günleri olmak üzere başka zamanlarda da cemaate dinî konularda nasihat etmektir.

Öğretmenin verdiği cevap düşünüldüğünde öğrenci aşağıdaki sorulardan hangisini sormuş olabilir?

A) Vaaz ne denektir?

B) Hutbe ne demektir?

C) Hatiplik ne demektir?

D) Vaizlik ne demektir?

E) Tebliğ ne demektir?

7. I. Hasan Hoca Cuma günü minbere çıkarak farz namazdan önce haftanın hutbesini okudu. II. Hutbeye Allah'a (c.c.) hamd ederek ve Hz. Peygamber'e (s.a.v.) salavat getirerek başladı. III. İki hutbe arasında bir müddet oturdu. IV. İkinci hutbede müminleri af ve mağfiret etmesi, onlara afiyet ve esenlik vermesi ve onları muzaffer kılması için Allah'a (c.c.) dua etti. V. Minberden indikten sonra Cuma namazının farzını kendisi kıldırdı.

Hutbe ile ilgili yukarıda numaralandırılmış cümlelerin hangisi farklı bir hüküm içerir?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

8. **Seçeneklerdeki hutbe ile ilgili dinî hükümler gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?**

A) Hutbeyi öğle vakti içerisinde okumak

B) Hutbeyi Cuma namazının farzından önce okumak

C) Hutbeyi cemaate dönük olarak okumak

D) Hutbeyi cemaatin huzurunda okumak

E) Hutbeden sonra ara vermeden namaza geçmek

9. I. Cuma vaktinde ve namazdan önce okunmalıdır.
II. Cuma namazında ve hutbe esnasında kişi sayısı önemli değildir.
III. Hanefi mezhebine göre hutbeye niyet edilmelidir.
IV. Hutbe iki bölümden oluşmalıdır.

Yukarıda verilenden hangisi/hangileri hutbenin sahih olma hükümlerindendir?

A) Yalnız II

B) I ve II

C) III ve IV

D) I, III ve IV

E) I, II, III ve IV

10. Veysi, Hitabet ve Mesleki Uygulama dersi yazılı sınavı öncesi hutbe ve hükümlerini çok iyi anladığını ve bu konu hakkında arkadaşlarına bilgi verebileceğini ifade etmiştir.

Veysi aşağıdakilerden hangisini söylerse kendisiyle çelişir?

A) Hutbesiz Cuma namazı geçerli olmaz.

B) Cuma hutbesi namazdan önce icra edilir.

C) Hutbenin süresini uzun tutmamak sünnettir.

D) Cuma hutbesinin farz olduğu konusunda icma vardır.

E) Hutbeye niyetlenmek mezheplerin hepsine göre şarttır.

11. I. Hutbesiz Cuma namazı kıldırmak caiz değildir.
II. Cuma hutbesinin farz olduğu konusunda icma vardır.
III. Hutbe Cuma namazından sonra okunmalıdır.
IV. Hutbenin kabulünün şartı Allah'ı (c.c.) zikretmektir.

Yukarıda hutbeyle ilgili olarak verilen hükümlerden hangisi/hangileri doğrudur?

A) Yalnız II

B) I ve III

C) I, II ve IV

D) II, III ve IV

E) I, II, III ve IV

12. "Ey iman edenler! Cuma günü namaz kılmaya çağırıldığınız zaman hemen <u>Allah'ı anmaya koşun</u> ve alışverişi bırakın. Eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır." (Cum'a suresi, 11. ayet.)

Fakihler ayet-i kerimedeki altı çizili ifadeden aşağıdaki hükümlerden hangisini çıkarmışlardır?

A) Allah'ı (c.c.) zikretmek
B) Cuma namazını kılmak
C) Hutbeyi dinlemek
D) Allah'a (c.c.) dua etmek
E) Camide bir araya gelmek

13. Hidayet Öğretmen Hitabet ve Mesleki Uygulama dersinde hutbe duaları konusunu işliyordu. Öğrencilere; "Arkadaşlar bu dua minbere çıkarken üçüncü basamakta okunan bir duadır. Aynı zamanda bu dua Yûsuf suresinin 101. ayetinde de geçmektedir." dedi.

Hidayet Öğretmen'in bahsettiği dua aşağıdakilerden hangisidir?

A) بِسْمِ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ
B) اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَيَسِّرْ عَلَيْنَا خَزَائِنَ فَضْلِكَ وَكَرَمِكَ يَا اَكْرَمَ الْاَكْرَمِينَ وَيَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ
C) اَلَا اِنَّ اَحْسَنَ الْكَلَامِ وَاَبْلَغَ النِّظَامِ كَلَامُ اللّٰهِ الْمَلِكِ الْعَزِيزِ الْعَلَّامِ
D) رَبِّ قَدْ اٰتَيْتَنِى مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِى مِنْ تَأْوِيلِ الْاَحَادِيثِ
E) اَمَّا بَعْدُ فَيَا عِبَادَ اللّٰهِ اِتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوهُ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ

14. بَارَكَ اللّٰهُ لَنَا وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ اَلْاَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْاَمْوَاتِ اِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ مُجِيبُ الدَّعَوَاتِ

Verilen hutbe duası ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

A) Minbere çıkmadan önce okunan duadır.
B) Minberin son basamağında okunan duadır.
C) Hutbenin birinci bölümünde okunan duadır.
D) İki hutbe arasında oturunca okunan duadır.
E) Hutbenin ikinci bölümünde okunan duadır.

15. Hitabet ve Mesleki Uygulama dersi kapsamında camide Cuma hutbesi icra eden imam hatip lisesi 11. sınıf öğrencisi Ömer hutbe dualarını okurken وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ cümlesini söylemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Ömer'in okuduğu bölümden sonra okunan hutbe dualarındandır?

A) اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَيَسِّرْ عَلَيْنَا خَزَائِنَ فَضْلِكَ وَكَرَمِكَ يَا اَكْرَمَ الْاَكْرَمِينَ وَيَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ
B) اَمَّا بَعْدُ فَيَا عِبَادَ اللّٰهِ اِتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوهُ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ
C) اَلَا اِنَّ اَحْسَنَ الْكَلَامِ وَاَبْلَغَ النِّظَامِ كَلَامُ اللّٰهِ الْمَلِكِ الْعَزِيزِ الْعَلَّامِ
D) رَبِّ قَدْ اٰتَيْتَنِى مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِى مِنْ تَأْوِيلِ الْاَحَادِيثِ
E) وَقَالَ اللّٰهُ تَعَالٰى فِى كِتَابِهِ الْكَرِيمِ

16. Camide hutbe okuyan imam hatip hutbenin Türkçe bölümünü bitirmiştir.

İmam hatibin Türkçe bölümü bittikten sonra okuyacağı <u>ilk</u> dua aşağıdakilerden hangisidir?

A) اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَيَسِّرْ عَلَيْنَا خَزَائِنَ فَضْلِكَ وَكَرَمِكَ يَا اَكْرَمَ الْاَكْرَمِينَ وَيَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ
B) اَمَّا بَعْدُ فَيَا عِبَادَ اللّٰهِ اِتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوهُ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ
C) اَلَا اِنَّ اَحْسَنَ الْكَلَامِ وَاَبْلَغَ النِّظَامِ كَلَامُ اللّٰهِ الْمَلِكِ الْعَزِيزِ الْعَلَّامِ
D) رَبِّ قَدْ اٰتَيْتَنِى مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِى مِنْ تَأْوِيلِ الْاَحَادِيثِ
E) وَقَالَ اللّٰهُ تَعَالٰى فِى كِتَابِهِ الْكَرِيمِ

17.
I. Dua, ayet ve hadisleri tecvit kurallarına dikkat ederek okumak
II. Kıyafetin temiz ve düzenli olmasına dikkat etmek
III. Cami içindeki ses düzenini kontrol etmek
IV. Konuşmada toplumun birlik ve beraberliğine zarar verecek yorumlardan uzak durmak

Yukarıda verilenlerden hangileri hutbe sunumu esnasında dikkat edilecek hususlardandır?

A) I ve III
B) II ve IV
C) I, II ve III
D) II, III ve IV
E) I, II, III ve IV

18.

I	رَبِّ اشْرَحْ لِى صَدْرِى وَيَسِّرْلِى اَمْرِى وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِى يَفْقَهُوا قَوْلِى. رَبِّ قَدْ اٰتَيْتَنِى مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِى مِنْ تَأْوِيلِ الْاَحَادِيثِ. رَبِّ زِدْنِى عِلْمًا وَفَهْمًا وَاَلْحِقْنِى بِالصَّالِحِينَ
II	اَللّٰهُمَّ هٰذَا الشَّانُ لَيْسَ بِشَانِى وَهٰذَا الْمَكَانُ لَيْسَ بِمَكَانِى. اَللّٰهُمَّ يَسِّرْلِى اَمْرِى وَتَقَبَّلْهُ مِنّى وَسَلَامٌ عَلٰى جَمِيعِ الْاَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
III	اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَيَسِّرْ عَلَيْنَا خَزَائِنَ فَضْلِكَ وَكَرَمِكَ يَا اَكْرَمَ الْاَكْرَمِينَ وَيَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

Hatip hutbe okumak için minbere çıkarken okuduğu duaların okunuş sırası aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I, II, III
B) I, III, II
C) II, III, I
D) III, I, II
E) III, II, I

19.

I	اِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامِ
II	اَلَا اِنَّ اَحْسَنَ الْكَلَامِ
III	كَمَا قَالَ اللّٰهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِى الْكَلَامِ
IV	وَاَبْلَغَ النِّظَامِ كَلَامُ اللّٰهِ الْمَلِكِ الْعَزِيزِ الْعَلَّامِ
V	وَاِذَا قُرِأَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَاَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

Hatip hutbe okumak için minbere çıkarken okuduğu duaların okunuş sırası aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I, II, IV, V, III
B) II, III, IV, V, I
C) II, III, V, IV, I
D) II, IV, III, I, V
E) II, IV, III, V, I

20. Öğretmen derste öğrencilere hutbe sunumunda dikkat edilecek hususların neler olduğunu sormuştur. Öğrencilerin verdiği cevaplar da şöyledir:

I. Ses tonu çok iyi ayarlanmalıdır.
II. Hatip konuşma ve davranışlarında samimi ve mütevazı olmalıdır.
III. Hutbe içeriğinde şahısları hedef alacak ifadeler kullanmamalıdır.
IV. Dualar, ayet ve hadisler makamlı okunmalıdır.
V. Kullanılan kavramlar doğru ve yerinde olmalıdır.

Öğrencilerin verdiği cevaplardan hangisi yanlıştır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

21. Hitabet ve Mesleki Uygulama dersinin yazılı sınavına çalışan Sadık, arkadaşına önceki derse hasta olduğu için gelemediğini ve o derste neler işlediklerini sormuştur. Arkadaşı da Sadık'a şu bilgileri vermiştir:

I. Konuşmada yapıcı olunmalıdır.
II. Hatip konuşmasında, jest ve mimiklerinde samimi olmalıdır.
III. Hutbede şahıslar hedef alınmamalıdır.
IV. Ayet ve hadis metinleri hatasız okunmalıdır.
V. Beden dili düzgün ve ölçülü kullanılmalıdır.

Arkadaşının söylediklerine bakılarak Sadık'ın gelemediği dersin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vaazın hazırlanış sürecinde dikkat edilmesi gerekenler
B) Hutbede konu seçiminde dikkat edilmesi gerekenler
C) Hatibin din hizmetlerindeki yer ve görevleri
D) Hutbe sunumunda dikkat edilmesi gereken hususlar
E) Hutbenin sunum aşamalarına dikkat edilmesi

22. **Hutbenin sunuluşu ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Beden dili ölçülü ve yerinde kullanılmalıdır.

B) Cemaatin kültür seviyesi dikkate alınmalı ve tekrarlardan kaçınılmalıdır.

C) Hatip konuşma ve davranışlarında samimi ve mütevazı olmalıdır.

D) Hutbe kısa ve öz, aynı zamanda cemaatin dikkatini çekecek nitelikte olmalıdır.

E) Hutbede geleneksel bir yöntem olan soru-cevap yöntemi kullanılmalıdır.

23. Ders öğretmeni Hutbe sunumunda dikkat edilmesi gereken hususlarla ilgili doğru-yanlış etkinliği düzenlemiştir. Doğru cevaplanan her madde için 5 puan vereceğini bildirmiştir.

	D	Y
Hutbe sunumdan önce birkaç defa sesli olarak okunmalıdır.	X	
Güncel siyasi konulara yer verilmeli ancak şahıslar hedef alınmamalıdır.	X	
Dualar, ayet ve hadisler makam, tecvit ve talimle tane tane ve konuşma üslubuyla okunmalıdır.		X
Konuşmada yapıcı olunmalı, toplumun birlik ve beraberliğine zarar verecek yorumlardan uzak durulmalıdır.	X	
Hutbe metninde telaffuzu zor cümle ve kelimeler varsa kelimeleri değiştirmek yerine önceden çalışılmalıdır.		X
Kıyafetin temiz ve düzenli olmasına dikkat edilmelidir.	X	

Etkinliği tabloda gösterildiği gibi tamamlayan Cüneyt kaç puan almıştır?

A) 10

B) 15

C) 20

D) 25

E) 30

24. Hitabet ve mesleki uygulama dersi için hutbe hazırlayan Ahmet, hutbe sunumu için şu hazırlıkları yapmıştır:

I. Akşam ailesine hutbeyi birkaç defa sesli olarak okudu. II. Hutbe metninde telaffuzu zor cümleleri ve kelimeleri defalarca tekrarlayıp adeta ezberledi. III. Ses tonunu iyi ayarlayabilmek için ılık su içmeye özen gösterdi. IV. Ayna karşısına geçip beden dilini etkili kullanma çalışmaları yaptı. V. Son olarak haberlerde duyduğu güncel politik bir meseleyi hutbe metninin uygun bir bölümüne yerleştirdi.

Ahmet hutbe sunumunda dikkat etmesi gereken hususlardan hangisini/hangilerini yanlış yapmıştır?

A) Yalnız II

B) Yalnız V

C) I ve V

D) II ve V

E) III ve IV

25. Nazif Öğretmen Hitabet dersinde öğrencilerden bir konu belirleyip o konuyla ilgili hutbe hazırlamalarını istemiştir.

Öğrenciler aşağıdakilerden hangisine dikkat etmezlerse hitabet ilkelerine uygun davranmış olmazlar?

A) Hutbe muhatabın duygularına hitap edecek şekilde hazırlanmalıdır.

B) Hutbe metni insanları düşünmeye sevk etmelidir.

C) Hutbe metninde sadece uyarıcı ayetlere yer verilmemelidir.

D) Hutbe metni muhatabın seviyesine uygun olmalıdır.

E) Hutbe metninde örneklere ve benzetmelere yer verilmemelidir.

26. Mahmut hoca bu haftaki Cuma hutbesinde; Kâri'a suresinden hareketle "yürekleri hoplatan büyük felaket" üzerinde durmuş, o dehşetli felaketin ne olduğunu sormuştur. Onun, insanların kelebekler gibi etrafa dağıldığı, dağların da atılmış rengârenk yüne dönüştüğü kıyamet olduğunu belirtmiştir. O gün günahları terazide ağır gelen insanların "haviye" denilen ateş çukurlarına atılacağını etkili bir şekilde anlatarak insanları ahiret için hazırlık yapmaya davet etmiştir.

Buna göre;

I. Etkili ve güzel konuşmak
II. Müjdelemek
III. Soru ve cevap tekniği kullanmak
IV. Söz ve davranış uyumu içinde olmak
V. Uyarmak

ilkelerinden hangilerine uygun hutbe sunumu gerçekleştirmiştir?

A) I ve V
B) III ve IV
C) I, III ve V
D) I, II, III ve V
E) I, II, III, IV ve V

27. Sinan Öğretmen cami uygulaması kapsamında hutbe okuyacak Veli'nin hutbesini değerlendirmeleri için diğer öğrencilerle beraber camiye gitmişlerdir. Hutbe sonunda öğrenciler Veli'nin okuduğu hutbeyle ilgili şu değerlendirmeleri yapmışlardır:

I. Kılık ve kıyafeti gayet iyiydi.
II. Seçtiği ayet ve hadisler konuya çok uygundu.
III. Verdiği mesajlar ayrıştırıcı değil birleştiriciydi.
IV. Ayet, hadis ve duaları hatasız okudu.
V. Verdiği bilgilerden kaynaklarının sağlam olduğu anlaşılıyor.

Yapılan değerlendirmelerden hangileri hutbenin hazırlanış aşamalarıyla ilgilidir?

A) Yalnız II
B) Yalnız V
C) II ve V
D) III ve V
E) I, II ve IV

28. Hutbenin hazırlanma ve sunum olmak üzere iki aşaması vardır. Hutbenin etkili olması için sunumu kadar hazırlanması da çok önemlidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi hazırlık aşamasında yapılırsa hutbenin etkileyiciliği <u>azalır</u>?

A) Hutbede konu sınırlaması yapılmalıdır.
B) Yeterince ayet varsa örnekler azaltılmalıdır.
C) Aralarda uygun hitap cümleleri olmalıdır.
D) Ayet ve hadisler konuya uygun seçilmelidir.
E) Hutbe dili muhataba uygun hazırlanmalıdır.

29. Muhterem Müminler!

Milletleri ayakta tutan, dini ve ahlaki değerleridir. Bu değerler örselendiğinde toplumda çözülmeler başlar, geleceğimiz tehlikeye girer. Rabbimiz tarihte birçok kavmin vahye kulaklarını kapatmaları, ahlaki bozulmaları ve sapkınlıkları yüzünden helak olduğunu bizlere haber vermektedir. Kur'an-ı Kerim'de tertemiz fıtratlarını bozan kavmine Hz. Lût'un (a.s.) haykırışı şöyle anlatılır: "Lût'u da peygamber gönderdik. Kavmine dedi ki: Sizden önce insanlardan hiçbirinin yapmadığı çirkin işi mi yapıyorsunuz?..." (A'râf suresi, 80. ayet.)

Aziz Müminler!

Azgınlıkları ve haddi aşmaları sebebiyle helak edilen kavimlerden ibret alalım. Fıtratımıza uygun, nezih bir hayat yaşamaya gayret edelim. İnsanlık şeref ve haysiyetini canımız gibi aziz bilip koruyalım. Kadının ve erkeğin izzetini zedeleyebilecek aşırılıklardan ve çirkinliklerden uzak kalalım. Kız ve erkek çocuklarımıza hak ettikleri değeri ve özeni gösterelim. Sağlıklı bir nesil yetiştirmenin çocuklarımızı, gençlerimizi sapkın anlayışlara karşı eğitmek, bilinçlendirmek ve korumaktan geçtiğini, bu noktada hepimize sorumluluk düştüğünü unutmayalım.

Yukarıda bir bölümü verilen hutbe Kur'an ve sünnette yer alan hitabet ilkelerine göre incelendiğinde;

I. "... Kendilerine öğüt ver ve onlara durumları hakkında tesirli söz söyle." (Nisâ suresi, 63. ayet.)
II. "... De ki: Eğer sözünüzde doğru iseniz kesin kanıtınızı getirin!" (Bakara suresi, 111. ayet.)
III. "Kolaylaştırınız! Zorlaştırmayınız! Müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz!..." (Buhari, İlim, 11.)
IV. "Sizler kitabı okuduğunuz hâlde insanlara iyiliği emredip kendinizi unutuyor musunuz?..." (Bakara suresi, 44. ayet.)

hadis ve ayetlerden hangilerinin ortaya koyduğu ilke doğrultusunda oluşturulmuştur?

A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

30. I. Hakkaniyete dayalı ilişkilerin dünyada huzura, ahirette ise kurtuluşa vesile olduğunu unutmayalım. II. Özel hayatımızda her türlü kul hakkını ihlal etmekten sakınalım. III. Tüyü bitmedik yetimin hakkını düşünerek kamu görevini ağır bir emanet olarak kabul edelim. IV. Zira ihlal edilen kamu hakkı, zayi edilen vakıf malı aynı zamanda binlerce kul hakkı demektir. V. Her insanın malını ve meşru kazancını koruma hakkı vardır. VI. Her hayırlı işin sevabı olduğu gibi, her ihmal ve hatanın da kul ve kamu hakkı doğuracağını bilerek yaşayalım.

Hitabet ilkelerine uygun bir hutbe sunmak isteyen Nusret yukarıdaki metinden kaç numaralı cümleyi <u>çıkarmalıdır</u>?

A) II
B) III
C) IV
D) V
E) VI

31.

ÖLÇÜTLER	EVET	HAYIR
Akıcı konuşuyor.		X
Dinleyiciyle göz teması kuruyor.		X
Sonuçları kendi cümleleriyle özetliyor.	X	
Beden dilini etkili kullanıyor.		X
Duaları ezbere düzgün okuyor.	X	

Yukarıda verilen hutbe sunumu değerlendirme ölçeğine bakılarak sunumu yapan hatiple ilgili hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Diksiyonu düzgün değildir.
B) Beden dilini etkili kullanmamıştır.
C) Duaları okurken sıkıntı yaşamamıştır.
D) Hutbeye kendi yorumlarını katmıştır.
E) Hutbeyi sürekli kâğıda bakarak okumuştur.

32. Öğretmenleri tarafından sınıfa getirilen hutbe örneğini inceleyen öğrenciler şu değerlendirmeleri yapmışlardır:

I. Hutbenin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri belirlidir.
II. Hatip hutbe dualarını doğru okumuştur.
III. Ayet ve hadisler konuya uygun seçilmiştir.
IV. Hutbenin uzunluğu gayet idealdir.
V. Hutbe içindeki kavramlar doğru telaffuz edilmiştir.

Öğrenciler inceledikleri hutbe örneği için yukarıdaki değerlendirmelerden hangilerini <u>yapamazlar</u>?

A) I ve IV
B) II ve V
C) I, II ve V
D) II, III ve IV
E) I, II, III ve IV

33. Mustafa Öğretmen sınıfa bir hutbe getirmiş ve Abdullah isimli öğrencisinden o hutbeyi okumasını, diğer öğrencilerden de hutbeyi ve onu değerlendirmelerini istemiştir. Öğrenciler hutbenin sonunda şu değerlendirmeleri yapmışlardır:

I. Hutbeyi dinleyenler giriş, gelişme ve sonuç bölümlerini fark edebilirler.
II. Hutbe içerisindeki ayet ve hadisleri makamsız ve tane tane okudu.
III. Ayet, hadis ve örnekler konuya uygun seçilmiştir.
IV. Arkadaşımızın jest ve mimikleri aşırı değildi.
V. Hitap cümleleri ve bizimle göz teması kurması hoşumuza gitti.

Bu değerlendirmeleri sınıflandırdığımızda hangileri hutbenin hazırlanması hangileri de sunumu ile ilgilidir?

	HAZIRLANMASI	SUNUMU
A)	I ve III	II, IV ve V
B)	III ve IV	I, II ve V
C)	I, II ve III	IV ve V
D)	I, III ve V	II ve IV
E)	II, IV ve V	I ve III

34. Aziz Müslümanlar!

Allah Resulü (s.a.v.) bir hadis-i şerifinde bizleri şöyle uyarmaktadır: "Allah sizin görünüşlerinize ve mallarınıza bakmaz, ancak kalplerinize ve amellerinize bakar." O halde, Rabbimizin katında iyi bir kul, halis bir Müslüman olmak istiyorsak, temiz bir yüreğe ve samimi amellere sahip olalım. Allah'ın (c.c.) rızasını hayatımızın amacı haline getirelim. O'nun gizli-açık her hâlimizi görüp bildiğini ve sadece samimiyetle yaptıklarımızı ödüllendirdiğini aklımızdan çıkarmayalım. Gösterişten ve ikiyüzlülükten uzak duralım. Hep birlikte Peygamberimizin (s.a.v.) duasıyla Allah'a (c.c.) yalvaralım: "Ey Rabbimiz ve her şeyin Rabbi olan Allah'ım! Beni ve ailemi dünya ve ahirette her an sana ihlâsla bağlı kıl. Ey yücelik ve ikram sahibi!"

Bir bölümü verilen hutbeyi değerlendiren bir kişiden aşağıdakilerden hangisini söylemesi <u>beklenmez</u>?

A) Anlaşılır bir dil kullanmıştır.
B) Akıcı bir metin oluşturulmuştur.
C) Kullanılan hadis konuya uygun seçilmiştir.
D) Cümleler düzgün ve yerinde kullanılmıştır.
E) Metinde ayet ve hadislere yer verilmiştir.

35. Yahya hutbeye çıkan arkadaşı Bekir'in sözlü sunum becerisi ile ilgili olarak arkadaşına hitaben şu tespitlerde bulunmuştur:

I. Akıcı konuştun.
II. Gereksiz sesler çıkarmadın.
III. Dinleyicilerin tepkisi olumlu oldu.
IV. Yerinde vurgulamalar yaptın.
V. Duaları ezberden düzgün okudun.

Yahya'nın yaptığı tespitlerden hangisi sözlü sunum becerisi ile ilgili <u>değildir</u>?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

36. "Onların yanlarına kadar ağır ağır yürü, sonra onları İslam'a çağır ve üzerlerine vacip olan ilahî haklarını onlara söyle. Allah'a yemin ederim ki Cenab-ı Allah'ın senin vasıtanla bir insanı hidayete erdirmesi, en değerli kırmızı deve sürüsüne sahip olup da onları Allah yolunda infak etmenden daha hayırlıdır." (Buhârî, Cihad, 143.)

Yukarıdaki hadis-i şerif;

I. Vaaz
II. İrşat
III. Tebliğ
IV. Hitabet

kavramlarından hangisinin önemine işaret etmektedir?

A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) I, II ve III
E) I, II, III ve IV

37.
I. İslamiyet'teki ilk vaiz Hz. Muhammed'dir (s.a.v.).
II. Vaazlarda sadece dinî konulara yer verilmelidir.
III. İslami hakikatleri toplumun kültür seviyesine göre anlatmak vaizlerin görevidir.
IV. Vaaz ve irşat faaliyetleri sayesinde insanlar dinî konularda doğru bilgi edinme imkânı bulurlar.

Vaaz ve vaizlikle ilgili yukarıda verilenlerden hangileri doğrudur?

A) I ve IV
B) II ve III
C) I, III ve IV
D) II, III ve IV
E) I, II, III ve IV

38. Sözlükte “öğüt vermek, uyarmak, sakındırmak” anlamındaki vaaz dinî hitabet terimi olarak bir topluluğa dinî ve ahlaki konularda nasihat etmek, dinleyenlerin kalplerini iyiliğe ısındıracak sözler söylemek, uhrevi mükâfat ve azaba dair bilgiler vererek teşvik ve ikazda bulunmak şeklinde ifade edilir.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda sözlük ve terim anlamı verilen vaaz kavramının İslami kaynaklarda kullanılan isimlerinden değildir?

A) Mev’iza
B) Tezkîr
C) İrşat
D) Tehcir
E) Tebşîr

39. Cuma namazına mahalle camisine giden Mahmut ezandan önce camide bir görevlinin cemaate dinî bir konuda nasihat ettiğini görür. Nasihat hoşuna gider ve ileride kendisi de bu konularda halkı böyle bilgilendirmek ister.

Yukarıda verilenlere göre Mahmut ileride hangi görevi yapmak istemektedir?

A) Vaizlik
B) İmamlık
C) Müezzinlik
D) Hocalık
E) Müftülük

40. Aşağıda verilen ayetlerden hangisi vaizlik ile ilgili değildir?

A) “Artık sen öğüt ver! Sen ancak bir öğüt vericisin.” (Gâşiye suresi, 21. ayet.)

B) “Sizden, hayra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten men eden bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır.” (Âl-i İmrân suresi, 104. ayet.)

C) “Bu Kur'an, insanlar için bir açıklama, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için bir hidayet ve bir öğüttür.” (Âl-i İmrân, 138. ayet.)

D) “Ey Muhammed! Rabbinin yoluna, hikmetle, güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel şekilde mücadele et...” (Nahl suresi, 125. ayet.)

E) “Sen yine de öğüt ver. Çünkü öğüt müminlere fayda verir.” (Zâriyât suresi, 55. ayet.)

41. Hitabet ve Mesleki Uygulama dersi öğretmeni vaaz ve vaizlik ile ilgili doğru-yanlış etkinliği düzenlemiştir. Doğru cevaplanan her madde için 5 puan vereceğini bildirmiştir.

	D	Y
Vaaz her hafta Cuma günleri sadece camilerde yapılır.	X	
Vaazda yazılı metin olmaz, konuşma irticalen yapılır.	X	
Vaizin, hazırladığı vaazı önceden bir meslektaşına kontrol ettirmesi gerekir.		X
Vaazlarda kişiler hedef alınmamalı ve tartışma yaratacak ifadelerden kaçınılmalıdır.	X	
Vaazlarda iman, ibadet ve ahlak konularının dışına çıkılmamalıdır.		X
İslamiyet’te ilk vaaz Peygamberimiz (s.a.v.) ile başlamıştır.	X	

Etkinliği yukarıdaki şekilde tamamlayan Kamil kaç puan almıştır?

A) 10
B) 15
C) 20
D) 25
E) 30

42. اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْاَلُكَ تَمَامَ النِّعْمَةِ وَدَوَامَ الْعَافِيَةِ وَحُسْنَ الْخَاتِمَةِ

Verilen bu dua ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Hutbenin birinci bölümünde okunur.
B) Vaazın giriş bölümünde okunur.
C) Hutbenin ikinci bölümünde okunur.
D) Vaazın sonunda okunur.
E) Hutbenin sonunda okunur.

43. **Vaaza dua ile başlamak isteyen birisinin aşağıdaki dualardan hangisini okuması daha uygundur?**

A) اَمَّا بَعْدُ فَيَا عِبَادَ اللّٰهِ اِتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوهُ اِنَّ اللهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ

B) اَلَا اِنَّ اَحْسَنَ الْكَلَامِ وَاَبْلَغَ النِّظَامِ كَلَامُ اللّٰهِ الْمَلِكِ الْعَزِيزِ الْعَلَّامِ

C) اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ

D) اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْاَلُكَ تَمَامَ النِّعْمَةِ وَدَوَامَ الْعَافِيَةِ وَحُسْنَ الْخَاتِمَةِ

E) رَبِّ قَدْ اٰتَيْتَنِى مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِى مِنْ تَأْوِيلِ الْاَحَادِيثِ

44.

Giriş bölümünde
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيـــنَ
وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ اَجْمَعِيـــنَ
صَلُّوا عَلٰى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ
سُبْحَانَكَ لَا فَهْمَ لَنَا إِلَّا مَا فَهَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْجَوَّادُ الْكَرِيمُ
Son bölümde
اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْاَلُكَ تَمَامَ النِّعْمَةِ وَدَوَامَ الْعَافِيَةِ وَحُسْنَ الْخَاتِمَةِ

Cuma günü okulun tatbikat camisinde uygulama yapan ve yukarıdaki duaları okuyan Serdar isimli bir öğrenci hangi hitabet türüne ait duaları okumuştur?

A) Hutbe
B) Vaaz
C) Panel
D) Seminer
E) Sohbet

45. **Aşağıda verilen dua örneklerinden hangisi vaaz ve hutbede okunan ortak dualardan bir bölümdür?**

A) رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَ يَسِّرْلِي أَمْرِي

B) اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَيَسِّرْ عَلَيْنَا خَزَائِنَ فَضْلِكَ

C) اَللّٰهُمَّ هَذَا الشَّانُ لَيْسَ بِشَانِي وَهَذَا الْمَكَانُ لَيْسَ بِمَكَانِي

D) اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْدَ الْكَامِلِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍنِ الْأَمِينِ

E) يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

46. **Aşağıda verilen dualardan hangisi vaazın başlangıç bölümünde okunmaz?**

A) صَلُّوا عَلٰى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ

B) سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

C) صَلُّوا عَلٰى شَفِيعِ ذُنُوبِنَا مُحَمَّدٍ

D) سُبْحَانَكَ لَا فَهْمَ لَنَا إِلَّا مَا فَهَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْجَوَّادُ الْكَرِيمُ

E) اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْاَلُكَ تَمَامَ النِّعْمَةِ وَ دَوَامَ الْعَافِيَةِ وَحُسْنَ الْخَاتِمَةِ

47.

I.	صَلُّوا عَلٰى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ
II.	اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
III.	سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
IV.	وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ اَجْمَعِينَ

Vaaz dualarının doğru okunuş sırası aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) I, II, IV, III
B) II, III, IV, I
C) II, IV, I, III
D) II, IV, III, I
E) III, IV, I, II

48. Giriş konu ile ilgili ayet ve hadisle yapılmalıdır. Özellikle cuma ve bayram gibi cemaatin, normal gün ve vakitlerden daha yoğun olduğu zaman dilimlerinde uzun bir başlangıçtan kaçınmak gerekir. Giriş kısmında öncelikle böyle bir konunun niçin seçildiği çarpıcı cümlelerle açıklanabilir. Gelişme bölümünde, cemaat tarafından merak edilecek muhtemel sorulara ve konuyla ilgili açıklayıcı görüşlere yer verilir. Uygun hikâyeler, benzetmeler, gözlemler, hatıralar ve örneklendirmelerle bu bölüm zenginleştirilebilir. Anlatılanların ve temel kaynaklarda yer alan bilgilerin günlük yaşantıyla ilişkisi kurulur. Ezan vakti yaklaştığında, işlenen konu çok kısa birkaç cümle ile özetlenmelidir.

Bu paragraf aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak verilmiş olabilir?

A) Hutbe sunumunda nelere dikkat etmek gerekir?

B) Vaaz sunumunda dikkat edilecek hususlar nelerdir?

C) Cuma ve bayram günlerinde vaazın konusu ne olmalıdır?

D) İyi bir vaaz metni hazırlamak için nelere dikkat edilmelidir?

E) Hitabet ilkelerine göre hazırlanan vaazın özellikleri neler olmalıdır?

49. I. Vaiz Zeynel Bey üç ayların arifesinde vaaz vermek üzere görevlendirildiği camiye gelerek ezana yaklaşık otuz dakika kala üç aylarla ilgili vaazını sunmaya başladı. II. Konuyla ilgili ayet ve hadisleri okuduktan sonra sade, açık ve anlaşılır bir dille sohbetine devam etti. III. Konuyla ilgili şiirler okuyarak cemaatin dikkatini çekmeye çalıştı. IV. Zeynel Bey'in anlattığı bilgiler düşündürücü, ümit verici, gönülleri ısındırıcı ve sevindirici nitelikteydi. V. Ezan bittikten sonra birkaç cümle ile konuyu özetleyip kısa bir dua ile vaazını tamamladı.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerden hangisi vaaz sunumunda dikkat edilecek hususlara aykırıdır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

50. I. Vaaz sırasında konu dışına çıkılmamalıdır.
II. Vaizin önünde plan ve gerekli notlar olmalıdır.
III. Vaiz irticalen konuşmalıdır.
IV. Vaazın süresi bir saat olmalıdır.
V. Yeri geldikçe nükteler yapılabilir.

Vaaz sunumunda dikkat edilecek hususlar düşünüldüğünde yukarıda verilenlerden hangisi vaazın etkisini azaltır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

51. Vaaz sunumunda dikkat edilmesi gereken hususlar hakkında sınıfta beyin fırtınası yaptıran Yasin Öğretmen'in öğrencilerden aldığı fikirler şöyledir:

1. Öğrenci: Vaaz sırasında konuya bağlı kalınmalıdır.

2. Öğrenci: Vaaz kısa bir dua ile bitirilmelidir.

3. Öğrenci: Vaazın bir metinden okuması daha etkilidir.

4. Öğrenci: Vaazda müjdeleyici ve düşündürücü ifadeler olmalıdır.

5. Öğrenci: Vaazın konusu muhatabın seviyesine uygun olmalıdır.

Buna göre hangi öğrencinin düşüncesi <u>yanlıştır</u>?

A) 1. Öğrenci

B) 2. Öğrenci

C) 3. Öğrenci

D) 4. Öğrenci

E) 5. Öğrenci

52. Öğretmen derste öğrencilerine “Vaaz ve ders sunumunda dikkat edilecek hususlar nelerdir?” sorusunu yöneltti. Öğrencilerden şu cevapları aldı:

Ahmet: Vaazda cümlelerin bilgi verici, düşündürücü, ümit verici, gönülleri ısındırıcı ve sevindirici nitelikte olması önemlidir.

Mehmet: Okunan ayetlerin bulunduğu sure cemaatin bilgi durumuna göre verilmeyebilir.

Murat: Vaiz, konuşması sırasında konu ile ilgili nükteler, güzel ve konuya uygun hikâyeler, kıssalar, şiir ve atasözlerinden yararlanmalıdır.

Süleyman: Namaz öncesi yapılan vaazlarda ezan okunmaya başlandığında geç kalan cemaatin de namaza yetişmesi için vaaz biraz uzatılmalıdır.

Tolga: Vaaz sırasında vaizin önünde mutlaka bir plan ve gerekli notlar bulunmalı, vaiz hazırlıksız konuşmamalıdır.

Yukarıdaki cevaplara dikkate alındığında hangi öğrencilerin verdiği cevaplar doğrudur?

A) Ahmet ve Tolga

B) Tolga ve Süleyman

C) Mehmet ve Süleyman

D) Ahmet, Murat ve Süleyman

E) Ahmet, Murat ve Tolga

53. I. Konuyla ilgili örnek olay, hikâye ve kıssalara yer verilmelidir.
II. Sunum sonunda konuyu toparlamak için bir özet yapılmalıdır.
III. Sunum yaparken soru cevap ve benzeri yöntemlere başvurulmamalıdır.
IV. Sunumun planlanan zaman içerisinde bitirilmesine özen gösterilmelidir.
V. Yapılması planlanan etkinliklerle konunun günlük hayatla ilişkilendirilmesi gerekli değildir.

Vaaz ve ders sunumunda dikkat edilecek hususlar göz önüne alındığında yukarıda numaralandırılmış cümlelerden hangisi/hangileri yanlıştır?

A) Yalnız III

B) I ve II

C) I ve V

D) II ve IV

E) III ve V

54. I. Muhatabın duygularına hitap etmek
II. Soru-cevap tekniğini kullanmak
III. Etkili ve güzel konuşmak
IV. Olumlu ve yapıcı bir üslup kullanmak

Yukarıdakilerden hangileri vaaz hazırlarken ve sunarken dikkat edilmesi gereken hitabet ilkeleri arasındadır?

A) I ve II

B) II ve III

C) III ve IV

D) I, III ve IV

E) I, II, III ve IV

55. İsmail Öğretmen öğrencilerine hazırlattığı vaaz metinlerini incelerken Bünyamin’in kâğıdının kenarına aşağıdaki notları düşmüştür.

- Vaaz metni muhatabın seviyesi dikkate alınarak hazırlanmış.
- Vaaz metni muhatabı düşünmeye sevk edecek şekilde hazırlanmış.
- Vaaz metninde benzetmelere yer verilmemiş.
- Vaaz metninde müjde ve uyarı dengesi gözetilmemiş.
- Vaaz metninde soru ve cevap tekniği kullanılmış.

Bu notlardan kaç tanesi Bünyamin’in vaaz hazırlarken hitabet ilkelerine uymadığını gösterir?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

E) 5

56. Yakup hazırladığı vaazı öğretmeninden değerlendirmesini istemiştir. Öğretmeni de Yakub'a; "Vaazına dinleyenlerle iletişimini güçlendirecek bazı şeyler ekleyebilirsin." şeklinde tavsiyede bulunmuştur.

Buna göre;

I. Bazı yerlere muhataba uygun hitap ifadeleri eklemek
II. Kavramları doğru açıklamak
III. Vaazda ayet ve hadislere yeterince yer vermek
IV. Müjde ve uyarı dengesini iyi ayarlamak
V. Gerekli yerlerde nükteler yapmak

Yakup hangilerini yaparsa öğretmenin tavsiyesine uygun hareket etmiş olur?

A) I ve III
B) I ve V
C) I, IV ve V
D) II, III ve IV
E) II, IV ve V

57. İsa camide vaaz vermiş ve öğretmeni de vaazın sonunda değerlendirme yaparken bir konu da öğrencisini uyarmıştır. Uyarı yaparken Peygamberimizin (s.a.v.) şu uygulamasını anlatmıştır:

Hz. Peygamber (s.a.v.) sahabeye sabah namazı kıldırıyordu. Her zamankinden farklı olarak Kur'an'daki kısa sureleri okuyarak namazı tamamladı. Sahabe bunun sebebini sorduğunda Peygamberimiz (s.a.v.), "Küçük bir çocuğun ağlamasını işittim ve kalbim sızladı. O an annesinin durumu aklıma geldi." buyurdu.

(Buhari, Ezan, 61)

Verilenlere göre öğretmeni İsa'yı hangi konuya dikkat etmesi için uyarmıştır?

A) Ayet ve hadisleri doğru kullanması
B) Müjde ve uyarı dengesi gözetmesi
C) Vaazın süresini ayarlaması
D) Uygun örnek vermesi
E) Ses tonunu ayarlaması

58. "Cami ve Gençlik" konusunda vaaz hazırlayan Metin vaazın sunumunda izleyeceği maddeleri şu şekilde not etmiştir.

I. Bu mekânlarda, özellikle gençlerin zararlı alışkanlıklardan kaçınmaları konusunda dikkatli davranmaları gerektiği, onların karşılaşacağı problemleri en güncel örneklerle anlatılır.
II. Konuya cami ve mescit kavramları hakkında bilgi verilerek başlanır.
III. Gençleri toplumun zararlı akımlarından ve düşüncelerinden koruyabilmenin yolunun, onların sosyal ve kültürel faaliyetlerini veya spor aktivitelerini yapabilecekleri mekânlar oluşturmaktan geçtiğini bu mekânların başında da camilerin olduğu ve camilerimizin daha işlevsel hale getirilmesi gerektiği vurgulanır.
IV. Son olarak da gençlerin sorunlarına karşı, ailelere ve öğretmenlere, işverenlere ve yöneticilere büyük sorumluluklar düştüğü ifade edilir.
V. İbadetlerin ifası için ortak mekân olan camilerin, aynı zamanda birçok ortak değerlerin kazanıldığı ve paylaşıldığı mekânlar olduğu anlatılarak konu genişletilir.

Verilen maddeler hitabet ilkeleri dikkate alındığında hangi sırada olmalıdır?

A) II, V, III, I, IV
B) II, III, V, I, IV
C) II, III, V, IV, I
D) II, V, I, III, IV
E) III, II, V, IV, I

59. **Konu bütünlüğü gözetilerek hazırlanan "Kur'an-ı Kerim'in Özellikleri" konulu bir vaaz sunumunda aşağıdakilerden hangisine değinmeye gerek <u>yoktur</u>?**

A) Kur'an'ın anlamı ve mahiyeti
B) Kur'an'ın kaynağı ve vahiy gerçeği
C) Kur'an'ın temel konuları
D) Kur'an'ın gönderiliş amacı
E) Kur'an'ın niçin ve nasıl okunacağı

60. Yunus Öğretmen Hitabet ve Mesleki Uygulama dersinde sınıfa getirdiği vaaz örneğini öğrencilere dağıtmış ve öğrencilerden hitabet tekniği açısından vaazı değerlendirmelerini istemiştir. Öğrencilerden bazılarının yaptığı değerlendirmeler şu şekildedir:

1. Öğrenci: Vaaza giriş bölümünde konuyla ilgili bir ayete yer verilmiştir.
2. Öğrenci: Vaiz gelişme bölümünde konuyla ilgili bir hatırasına yer vermiştir.
3. Öğrenci: Vaaz metni halkın anlayacağı şekilde mahalli bir dille hazırlanmıştır.
4. Öğrenci: Vaazda bilgi verici, düşündürücü, ümit verici ve sevindirici cümlelere yer verilmiştir.
5. Öğrenci: Vaaz konusuyla ilgili ayet ve hadislerin mealleri anlaşılır bir şekilde verilmiştir.

Hangi öğrencinin yaptığı değerlendirme vaazda dikkat edilmesi gereken hitabet tekniklerine uygun <u>değildir</u>?

A) 1. Öğrenci
B) 2. Öğrenci
C) 3. Öğrenci
D) 4. Öğrenci
E) 5. Öğrenci

61. Öğretmen öğrencilerden vaaz hazırlamalarını ve sınıfta arkadaşlarına bu vaazı sunmalarını istemiştir. İsmet hazırladığı vaazı sunduğunda öğretmen şu değerlendirmeleri yapmıştır:

- Vaaz dualarını doğru okudun.
- Vaaza daha etkileyici bir giriş yapabilirdin.
- Seçtiğin konu gençliğe uygundu.
- Vaazda bir ayetle yetinmişsin.
- Ses ayarlamasını iyi yaptın.
- Aralarda hitap ifadeleri vaazı güzelleştirir.

Vaaz sunumunda yaptığı her doğru için 15 puan alacak olan İsmet toplam kaç puan almıştır?

A) 30
B) 45
C) 60
D) 75
E) 90

62. Büşra Öğretmen, Hitabet ve Mesleki Uygulama dersinde öğrencilerinden istedikleri bir konuda vaaz hazırlamaları ve sunmalarını istemiş daha sonra öğrencileri dinleyerek aşağıdaki değerlendirmeleri yapmıştır.

ZEYNEP	MERYEM	FATMA	ŞEHED	MERVE
Okunan ayetlerin bulunduğu sure adı belirtilmedi.	Giriş konu ile ilgili ayet ve hadisle yapıldı.	Vaaz sırasında konu dışına çıkılmadı.	Cümleler bilgi kazandırıcı, düşündürücü, ümit verici idi.	Mahalli ağız ve argo ifadelerden kaçınıldı.
Tartışma yaratacak ifadelerden uzak duruldu.	Süre yirmi beş dakika idi.	Vaaz süresi on beş dakika idi.	Ayet ve hadislerin mealleri anlaşılır bir şekilde verilmedi.	Vaaz sırasında konu dışına çıkıldı.
Müjdeci temalarla başlandı.	Kısa bir dua ile bitirildi.	Cemaatin ezanı dinlemesine fırsat verilmedi.	Şahısları ve kurumları hedef alınmadı.	Sade ve anlaşılır bir dil kullanıldı.

Hitabet teknikleri düşünüldüğünde öğrencilerden hangisi <u>tam</u> not almıştır?

A) Zeynep
B) Meryem
C) Fatma
D) Şehed
E) Merve

63. Kendini vaizlik konusunda geliştirmek isteyen Kamil internetten Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hazırladığı vaaz örneklerini izlemiş ve bazı notlar çıkarmıştır. Bu notların bazıları vaazın hazırlanması bazıları ise vaazın sunumu ile ilgilidir.

Kamil'in çıkardığı notlardan hangisi vaaza hazırlık aşaması ile ilgili <u>değildir</u>?

A) Vaazın konusu muhatabın seviyesine uygun olmalıdır.

B) Vaazın içerisinde müjde ve uyarı mesajları dengeli olmalıdır.

C) Seçilen ayet, hadis ve örnekler uygun yerlerde olmalıdır.

D) Vaizin dili cemaatin anlayacağı şekilde açık olmalıdır.

E) Vaazın başında dikkat çekici bir ifade yer almalıdır.

64. Peygamber (s.a.v.) sağlık konusunda şöyle buyurmuştur: "İki nimet vardır ki, insanların çoğu bu konuda aldanmıştır. Bunlardan biri sağlık diğeri de boş zamandır." (Tirmizî, Zühd, 1.) Sahabeden Abdullah b. Ömer (r.a.) de "Sağlıklı zamanlarımızda hasta olmamak için tedbirli olmalıyız." (Buhârî, Rikak, 3.) demektedir. Zamanının cihan devletinin yöneticisi olan Kanuni Sultan Süleyman "Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi" diyerek sağlığa dikkat çekmektedir. Bir gün Peygamber Efendimiz (s.a.v.) hizmetinde bulunan Yahudi bir çocuğa hasta ziyaretinde bulunmuştu. Başucuna oturdu ve ona, "Müslüman olmasını" teklif etti. Çocuk, düşüncesini öğrenmek için, yanında bulunan babasının yüzüne baktı. Babası: Ebü'l-Kâsım'ın çağrısına uy, deyince, çocuk da Müslüman oldu. Bunun üzerine Peygamberimiz (s.a.v.) "Şu yavrucağı cehennemden kurtaran Allah'a (c.c.) hamdolsun." diyerek oradan ayrıldı. (Buhârî, Cenâiz 80.) Peygamber Efendimiz (s.a.v.) hasta ziyaretinde din ayrımı gözetmez herkese eşit muamelede bulunurdu.

Yukarıda verilen vaaz metni değerlendirildiğinde vaiz;

I. Vaiz, olumsuz mesajlar yerine olumlu mesajlar vermeli, vaaza olumlu, müjdeci temalarla başlamalı, iyiyi, güzeli, emri öne almalı sonra kötüyü, çirkini, nehyi anlatmalıdır.
II. Vaiz, konuşması sırasında, yeri geldiğinde konu ile ilgili nükteler, güzel ve konuya uygun hikâyeler, kıssalar, şiir ve atasözlerinden yararlanmalıdır.
III. Vaaz konusu ile ilgili ayet ve hadisler doğru okunarak mealleri anlaşılır bir şekilde verilmelidir.
IV. Vaaz sırasında konu dışına çıkılmamalıdır.

hususlarından hangilerine dikkat etmiştir?

A) I ve II
B) I ve III
C) I, II ve IV
D) I, III ve IV
E) I, II, III ve IV

CEVAP ANAHTARI

DÖGM
MATERYAL

Etkinlik Kitabı

Soru Havuzu

Video

Çalışma Kitabı

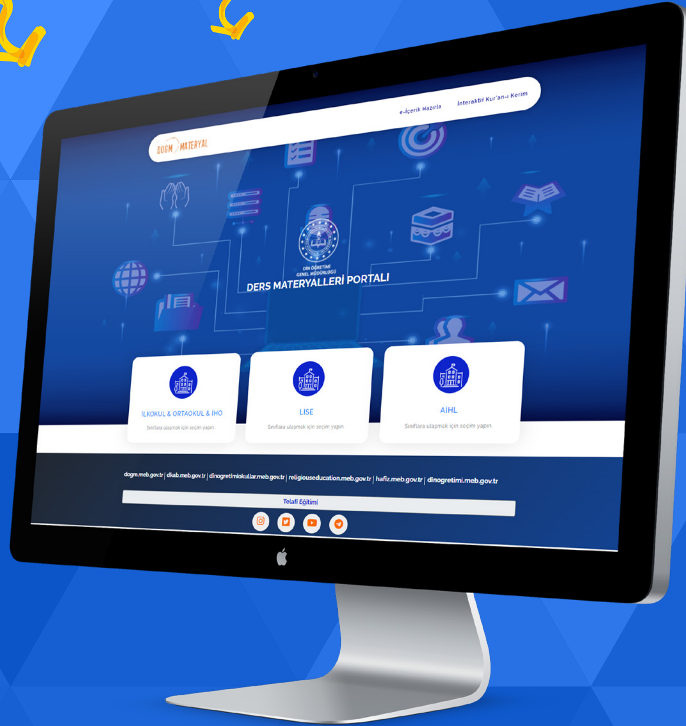
Etkinlik Uygulamaları

Etkileşimli Kitap

İnfografi

Sesli Kitap

Ders Sunusu

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ